

**Modře označené štítky znamenají,
že není zaplacené předplatné!
Předplatné na jeden rok je
32,90+ 2,10 (GST) = 35 kan. dolarů
Cena 1.41 + 0.09 (GST) = 1.50 dolaru.**

Agreement # 40005374/ Registration # 09089

Datum, dokdy jsou
noviny předplacené,
je v pravém horním
rohu štítku!

J Time
Committed
À délai
convenu

Telefon: 416/530-4222
Fax: 416/530-0069
E-mail: abe@zpravy.ca
abe@satellite1-416.com

ČESKOSLOVENSKÝ ČTRNÁCTIDENÍK - CZECHOSLOVAK BI-WEEKLY

No. 11.

(386.)

Vol. 17.

satellite **1-416**

Thursday,

May 31,

2007

Published by ABE, P. O. Box 176, Station „E“, Toronto, Ontario, Canada M6H 4E2

www.satellite1-416.com nebo www.zpravy.org nebo www.zpravy.ca

Minulost růžová a rudá

Skončila tisková konference. Pouze jeden dotaz na trenéry od přítomných novinářů. Trenéři stručně zhodnotili utkání. K výkonu rozhodčích se nesmějí vyjadřovat. Na tuto tiskovou konferenci čtyřicet novinářů čekalo asi půl hodiny. Podivil jsem se nad tím, protože v Torontě po hokejovém utkání dotazy jen prší. Můj známý mi vysvětluje, že je to obraz současné české sportovní žurnalistiky, která profesně zaostává za předlistpadovou a dokonce i morálně, což dokládá i skandalizací reprezentantů po utkání s Německem. Český bulvár zaznamenal první body, když přinesl zprávu o bujarých oslavách narozenin prohraném zápase, zatímco lid očekával, že hráči prohru odčiní třídním půstem a před sochou svatého Václava si nasypou veřejně popel na své oholené hlavy.

Před tím cestou na stadion jsme se zastavili na pivo v jedné restauraci na Smíchově. Potkali jsme dva starší muže. Jarda je znal. Jednoho z nich mně představil a já jsem nevěřil svým očím. Před mnou stála legenda z dětství, slavný brankář, který dokázal v roce 1956 pokořit Maracanã v Rio de Janeiru. Brankář, o kterém psaly všechny noviny světa, když na MS ve Švédsku chytil míč na brankové čáře proti úřadujícím mistrům světa, ale rozhodčí Ellis ukázal na středový kruh a branku uznal. Potkali jsme se ještě jednou na stadionu. Byl tam spolu se svými kamarády z té doby. Zůstalo v nich přátelství a vzpomínky. Scházejí se tak vždycky po fotbale. Jednou za čas mezi ně zavítá, když přijede z Ameriky. Snažil jsem se v rychlosti vybavit velké okamžiky.

Břetislav Dolejší, o kterém se dobrých dvacet let nesmělo mluvit, protože byl emigrantem a pokud počítám, dobře je mu osmasedmdesát - po celou tu dobu jako kdyby neexistoval - si povzdechl: „Napsal jsem to všechno, mám to na disku, ale prý o to nemá dnes nikdo zájem, protože je to příliš dávno!“ Možná je to dávno, ale bylo za tím něco, co mělo po dusné době padesátých let něco, co hovořilo o životě. Vždyť se začaly objevovat nové filmy, divadla malých forem. Slavným mužstvům se vracely jejich dresy, hráči, později i jména. Jedním z těch navrátilců, byl právě on.

O pár dnů později vysílal Český rozhlas - Radiožurnál rozhovor s televizním komentátorem Karolem Polákem. Karol Polák nejprve vysvětlil, jak došlo k tomu, že v bratislavských novinách měl prohlásit, že *socialismus byl lepší než kapitalismus*. Po tomto prohlášení ho prý chtěla angažovat KSČM jako svého agitátora. Nadpis k článku prý neudělal on, ale neseřízný redaktor v novinách. On sám to hodnotí jako objektivní komentátor a stav utkání *Kapitalismus-Socialismus* je podle něj prý nerozhodný. Možná, že kapitalismus vyhrává o branku. Následuje odhalení, jak je stále populární a kdyby došlo k volbě prezidenta, že by zřejmě mohl kandidovat. Všude, kam přijde, tak ho lidé poznávají po hlase. On sám, že se spokojí pouze se čtvrthodinkou na bratislavské kabelovce. Vloni, že ho pozvala televize *Markíza*, aby komentoval utkání Slovensko-Rusko a že sledovanost utkání byla neuvěřitelně vysoká. Pro něho to nebyl žádný problém vzít do ruky mikrofon. „To je jako když slavný dirigent by měl řídit dobrý orchestr při Beethovenově deváté. Zná přece každý takt zpaměti...“ Skromně připomněl, že byl při dvanácti olympiádách a že jsou olympiády krásné a krásnější a ta v Pekingu, že bude úplně nejkrásnější. Na dotaz, z které má ty nejlepší vzpomínky, jsme se dověděli, že to byla právě moskevská olympiáda. „Tam bylo o novináře perfektně postaráno,“ chválil Karol Polák. Moskevská olympiáda podle něj neměla kazu.

Musel jsem dát bývalému komentátoru Československé televize za pravdu. Nevzpomínám si, že bych o této

JINDŘICH RŮŽIČKA: NA KRAJI MĚSTA, 1998

olympiádě mohl říci něco špatného. V roce 1980 mne totiž tato podivná kratochvíle vůbec nezajímala. Měli jsme jiné starosti. V té době nám zabavovali psací stroje, kazety, soukromou korespondenci i fotografie. Sovětský svaz udělal invazi do Afganistanu. V Polsku začínala vystrkovat růžky Solidarita. Členové amerického diplomatického sboru byli jako rukojmí v Íránu. Balil jsem se na cestu do neznáma a Charlieho Soukupa vyprávěli estébáci během pár hodin z Bohuslavic. Jedna z mála věcí, která ze sportu z toho podivného roku 1980 zůstala byla jiná olympiáda. Olympiáda, při které Československá televize chyběla - OH v Lake Placid, kde američtí studenti porazili sovětské profesionály 3:2.

Karol Polák by jistě právem namítl, že v Afganistanu a Íráku jsou dnes jiné armády a že by se politika neměla míchat do sportu. Oponoval bych, že možná právě to dokonalé spojení mezi stadiony v Moskvě bylo proto, aby se zahraniční novináři nesetkali s někým nepovolaným nebo aby hrstka ruských disidentů neměla přístup k zahraničním novinářům.

Těsně před odjezdem jsem zašel do divadélka Ungelt. Měl jsem štěstí a dostal jsem lístky na Recitál Marty Kubišové *Já jsem já*. Zpěvačka vypráví o svých začátcích s humorem. Pouští staré písničky, některou z nich i zazpívá. Jindy si k nim jen tak potichu notuje. Je vidět, že je má ráda, usmívá se k nim, jako kdyby se s nimi mazlila. Na klavír doprovází K. Štolba. Otázky klade M. Hein. Je vidět, že spolu dobře komunikují. Když se něco nepovede, nepředstírají, že se nic nestalo, ale naopak na to upozorní. Marta zpívá i méně známé písničky, pro mne zapomenutou baladu z filmu Jana Němce *Mučedníci lásky*. První polovina

recitálu končí *Modlitbou pro Martu*, která se stala symbolem *Pražského jara*. Druhá polovina je ze stejné doby *Hej Jude* od Beatles. Pak nastává devatenáct let pauzy a zbytek recitálu je z nových písniček. Narozdíl od Heleny Vondráčkové, s kterou kdysi zpívala, Marta Kubišová nedrtí hitparády. Zůstala svoje, stálo jí to devatenáct let mlčení. Devatenáct let *hlasového klidu*, jak občas dodává. Ani jednou si nestěžovala. Není zapotřebí, aby hodnotila a porovnávala dobu. Záměrně se tomu vyhýbá. Narozdíl od Karola Poláka nemá co vysvětlovat. Její život mluví sám za sebe.

Leonard Cohen, když žil v Řecku, si jezdil do Montrealu obnovovat svoji nervózu. Při návratech do Čech chce člověk během několika dnů prožít život, který zde kdysi prožil. Po každé to jde čím dál hůř. Poslední den si uvědomí, že to zase nezvládl. Chodí po výstavách a galériích. Můj přítel Aleš Macháček mne pozval na výstavu fotografií v *Galerii Hollar* k šedesátým narozeninám Jindřicha Růžičky *V labyrintu města B*. Můžeme zde vidět grafiky, kresby, fotografie i obrazy. Osmdesátá léta symbolizuje otřískaná omítka měst. Svět, který mizí. Zrovna tak mizí i tato doba. Emigrant Ferenc Puskas se stal maďarským národním hrdinou. Jiný emigrant Břetislav Dolejší, který dokázal na Népstadionu v Budapešti Puskase zkotit a postaral se o senzační vítězství 4:2, čeká na svoji sportovní rehabilitaci. Pro slavnou zpěvačku je to devatenáct let černé díry a televizní komentátor vzpomíná na krásnou olympiádu, zatímco jeho kolegu vyhodili ve stejnou dobu za to, že řekl: „Naši hráči v bílých dresech, Sověti v rudých s písmeny CCCP na prsou.“

Aleš Březina, Praha-Toronto
